

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 439

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 6 februari 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Green Deal Anders Verpakt - Stand van zaken

Verpakkingen vervullen een belangrijke rol in onze maatschappij. Ze beschermen onder meer goederen tijdens transport en zorgen ervoor dat voedingsmiddelen langer bewaard blijven. Toch zijn niet alle verpakkingen even noodzakelijk en kunnen producten ook anders worden verpakt. Als we duurzamer willen omspringen met grondstoffen en onze afvalberg willen verkleinen, vormen preventie en hergebruik van verpakkingen een cruciale schakel.

Een Green Deal is een vrijwillige overeenkomst tussen (privé)partners en de Vlaamse overheid om samen groene initiatieven na te streven, samen obstakels aan te pakken en samen acties te ondernemen.

De bedoeling van deze Green Deal is dat de klant van de deelnemende partijen de mogelijkheid heeft om zijn producten/inhoud op een andere manier te ontvangen dan in een eenmalige verpakking, waarbij de milieu-impact van het verpakte product daalt, alsook de totale hoeveelheid eenmalige verpakkingen die jaarlijks op de markt worden gezet.

In het kader van deze Green Deal zijn SMART-doelstellingen geformuleerd (SMART: specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden):

- Binnen de Green Deal dienen alle deelnemende partijen concrete proefprojecten in waarbij een eenmalige verpakking wordt vermeden door preventie of hergebruik.
- Binnen de Green Deal levert minstens de helft van de deelnemende partijen die een concreet project uitvoeren het engagement om hun proefproject verder te zetten en/of op te schalen.
- Binnen de Green Deal levert minstens 10% van de proefprojecten bij opschaling na de Green Deal het potentieel om (per opschaling) de jaarlijkse hoeveelheid eenmalige verpakkingen te reduceren met minstens 15.000 ton of 300 miljoen eenheden.

De Green Deal Anders Verpakt start op 4 februari 2022 en loopt af op 31 december 2024.

De uitvoering van de Green Deal wordt via een stuurgroep van nabij opgevolgd. De stuurgroep maakt minstens jaarlijks een schriftelijke (generieke) evaluatie en stand van zaken op.

Ruim 80 ondertekenaars engageerden zich tot de doelstellingen van de Green Deal Anders verpakt.

1. We zijn een jaar verder. Wat is de stand van zaken?
2. 80 ondertekenaars engageerden zich.
 - a) Via welke ingrepen verlaagden zij hun aandeel eenmalige verpakkingen? Graag de top 3 per provincie binnen de 80 ondertekenaars.
 - b) Hoeveel bedroeg het aantal kilo/ton vermindering aan aanmalige verpakkingen per ondertekenaar? Graag opsplitsing per provincie.
 - c) Elke ondertekenaar moet proefprojecten indienen.

Wat zijn de meest in het oog springende proefprojecten per provincie? Graag benoeming van het project en de beoogde vermindering aan eenmalige verpakkingen.
3. Er is een stuurgroep die de uitvoering van nabij opvolgt.
 - a) Wie zit in stuurgroep?
 - b) Wat is zijn jaarlijkse evaluatie?
 - c) Waar liggen de knelpunten? Op welke vlakken zal worden bijgestuurd?
4. Hoe kijkt de minister naar het verloop van deze Green Deal Anders Verpakt?

ANTWOORD

op vraag nr. 439 van 6 februari 2023

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. De Green Deal Anders Verpakt werd ondertekend op 11 maart 2022. Om de deelnemende bedrijven de kans te geven voldoende kennis te vergaren en contacten te leggen, werden concrete acties per ondertekenaar pas in het najaar van 2022 verwacht.

Tijdens het eerste jaar werden de ondertekenaars op kwalitatieve manier geïnspireerd rond verschillende aspecten die een invloed hebben op het weglaten van een verpakking of het werken met een herbruikbare verpakking. Er werd eveneens sterk ingezet op netwerking en het samenbrengen en verbinden van de verschillende partijen om zo te komen tot projecten die breed gedragen zijn. Momenteel zijn er zo'n 90 partijen die van start gaan of van start zijn gegaan met hun project.

In dit eerste jaar hebben ook zes projecten een financieel duwtje in de rug gekregen via een projectoproep. Meer informatie hierover vindt u op:

<https://greendealandersverpakt.be/in-de-kijker>.

2. a) De meeste projecten bevinden zich momenteel nog in een startfase waardoor er nog geen resultaten beschikbaar zijn. De omschakeling naar het vermijden of hergebruiken van verpakkingen vergt immers vaak een wijziging van het hele businessmodel, waar onderzoek, expertise en tijd voor nodig zijn.
- b) Momenteel zijn er nog geen resultaten over het aantal vermeden eenmalige verpakkingen. Deze resultaten zullen ook niet beschikbaar zijn per ondertekenaar. Er zal op termijn wel een globaal aantal gecommuniceerd kunnen worden. Eén van de doelstellingen van de Green Deal Anders Verpakt is namelijk dat minstens 10% van de proefprojecten bij opschaling na de Green Deal het *potentieel* leveren om (per opschaling) de jaarlijkse hoeveelheid eenmalige verpakkingen te reduceren met minstens 15.000 ton of 300 miljoen eenheden.
- c) Er zijn in totaal 92 projecten ingediend, waarvan er 85 zijn goedgekeurd en 7 in behandeling zijn. Als we kijken naar de goedgekeurde projecten, zijn deze als volgt verdeeld over de provincies (op basis van hoofdkantoor):
- 6 in West-Vlaanderen
 - 19 in Oost-Vlaanderen
 - 16 in Vlaams-Brabant
 - 15 in Antwerpen
 - 6 in Limburg
 - 30 elders, waaronder 22 in Brussel, 6 in Wallonië en 2 in het buitenland.
- De uitwerking van deze projecten is echter verspreid over Vlaanderen, daar dit een criterium is binnen de Green Deal Anders Verpakt.

Hierbij zijn de meest in het oog springende projecten per provincie de volgende:

West-Vlaanderen	
Basta! door ondersteunende partij Stad Tielt i.s.m. WOP vzw	Via dit project wil Stad Tielt i.s.m. WOP een circulair systeem opzetten van duurzame, herbruikbare verpakkingen voor bereide gerechten en afhaalmaaltijden bij de lokale horeca. Hierbij hoort een waarborgsysteem met continue herverdeling van verpakkingen tussen de deelnemende restaurants. Meer info: Basta! Laat je niet inpakken, kies voor duurzaam - Stad Tielt
Tillup , deelnemende partij	Via dit project wordt gewerkt aan een herbruikbaar alternatief voor wikkelfolie voor paletten . Meer info: Home - Tillup
Oost-Vlaanderen	
Reusable Packaging System (RPS) – Smartmat en red-use on-the-go , beide deelnemende partijen.	Smartmat schakelt hierbij voor zijn producten over van een klassieke kartonnen verpakking naar een herbruikbare. Om dit project te realiseren wordt een gespecialiseerd systeem opgezet om leeggoedstromen van herbruikbare verpakkingen af te handelen. Hiermee draagt het project bij aan een oplossing voor het opvolgingsprobleem voor herbruikbare verpakkingen (Hoe vaak gebruikt? Waar is de verpakking? Wat heeft de verpakking bevat? enz.). Buiten een directe ecologische impact via een reductie aan kartonnen dozen willen de projectpartners een shift teweegbrengen in het consumentengedrag omdat herbruikbare verpakkingen volgens hen dé richting is die de maatschappij moet uitgaan.
Herbruikbare verpakkingen voor gerechten binnen het delivery/take away ecosysteem – BAVET en Deliveroo , beide deelnemende partijen	Spaghettiketen BAVET wil samen met Deliveroo de grote hoeveelheid wegwerpverpakkingen en bijhorende CO ² -impact die bij thuislevering komt kijken aanpakken. Zo willen ze via dit project herbruikbare verpakkingen implementeren binnen de 'Delivery' en 'Take-away'-stroom, in samenwerking met een externe logistieke partner. Naast de ecologische impact hopen ze ook te komen tot een logistiek werkend systeem, een gepast verdienmodel en een veranderde consumentenhouding.

Vlaams-Brabant	
KOMBAK door deelnemende partij IVAGO en ondersteunende partijen Stad Leuven en Recycling Netwerk Benelux .	IVAGO wil met de Stad Leuven en Recycling Netwerk Benelux een circulaire keten opzetten voor herbruikbaar cateringmateriaal voor afhaal- en bezorgmaaltijden in Gent en Leuven. Volgens de projectpartners kan een transitie in deze sector er enkel komen door een ketenaanpak waarbij alle schakels op elkaar worden afgestemd. Daarom willen ze via een co-creatieproces met horeca én marktpartijen komen tot een hergebruikconcept op schaal waarbij het materiaal zelf, transport, retour, afwas, enz. worden bekeken. In elk van de steden wordt een andere variant van het concept uitgetest om zo een A-B-testing te doen.
Texet Workwear , deelnemende partij	Texet Workwear, een bedrijf actief in de sector van bedrijfskleding, werk- en promotiekleding wil iets veranderen aan de immense hoeveelheid plastieken verpakkingen die dagelijks ter plaatse worden verbruikt. Het gaat op zoek naar manieren om de <i>polybags</i> die gebruikt worden voor het inpakken van kledij te elimineren. Home (texet.be)
Antwerpen	
BORRO van Homegrown Ventures en DeSter , beide deelnemende partijen	BORRO is een herbruikbaar verpakkingssysteem voor take-out en delivery maaltijden waarbij de focus ligt op het zo laagdrempelig mogelijk maken van de overgang van eenmalige naar herbruikbare verpakkingen door de consument en het restaurant. Om dit te bereiken zetten de partners in op (1) een cashloos <i>deposit</i> systeem, (2) een uitgebreid netwerk van inzamelpunten, (3) de mogelijkheid van restaurants om verpakkingen onderling uit te wisselen om zo een minimale hoeveelheid verpakkingen in omloop te hebben en (4) een flexibel digitaal systeem dat makkelijk kan aangepast worden aan verschillende situaties. Meer info: https://www.borro.one/

Pizza Re-Imballaggio door MIVAS en AVAMOPLAST, beide deelnemende partijen.	Met dit project beogen de projectpartners de ontwikkeling en implementatie van een herbruikbare pizzadoos. Jaarlijks worden wereldwijd vier miljard kartonnen pizzadozen weggegooid na een korte levensduur. Recyclage is vaak moeilijk door vervuiling en bovendien bestaat er de perceptie dat karton milieuvriendelijk is terwijl de productie ervan een grote milieu-impact heeft. Dit project zou op beide fronten (afval en perceptie) impact kunnen creëren. Door sterk in te zetten op het wegwerken van de logistieke en administratieve knelpunten willen zij het gebruik van herbruikbare verpakkingen haalbaar en gebruiksvriendelijk maken voor alle typen consumenten en pizzazaken.
Limburg	
Fillbee en Loop Ready Packaging door DW Reusables, deelnemende partij	Verpakkingsproducent DW Reusables, bekend van de kratten, ontwierp een herbruikbare sixpack dat past binnen de bestaande drankkratten en die bovendien stapelbaar zijn. Op die manier kunnen sixpacks, die nog steeds vaak in karton of plastic worden verpakt, verpakkingsloos in de rekken gezet worden. Daarnaast willen ze ook inzetten op <i>Loop Ready Packaging</i> oplossingen. Deze oplossingen zijn robuust en herbruikbaar en kunnen door retailers zo in de schappen geplaatst worden en door de consument mee naar huis worden genomen. Denk hierbij aan producten als yoghurtpotjes, ontbijtgranen, sauzen, enz. Meer info: Duurzaamheid DW Reusables Reusable Packaging »
Bulkproject detergents door Ecover en Delhaize, beide deelnemende partijen. Uitgevoerd in o.a. Hasselt	Ecover en Delhaize sloegen de handen in elkaar om een hervulconcept voor het afvullen van detergents in het winkelpunt te realiseren. Met dit project willen ze het hervullen van verpakkingen door consumenten optimaliseren om zo een brede groep van winkels en consumenten te bereiken. De projectpartners doen dit door in te zetten op gemak voor de consument (intuïtief, snel, geen gemors) en voor de retailer (geen verspilling, minimale nood aan reiniging en onderhoud en snel aanvulling). Op die manier willen ze van hervul een schaalbare en rendabele

	business case maken en nog meer plastic en CO₂ besparen. Bijkomend hopen ze andere retailers te inspireren om hervul op grotere schaal toe te passen. Meer info: Refillution Delhaize - Ecover België
--	--

3. a) Hierin zetelen vertegenwoordigers van de vijf initiatiefnemers, Comeos, Detic, Fevia, OVAM, VIL, alsook een vertegenwoordiger van het Departement Omgeving.
- b) De eerste jaarlijkse evaluatie van de Green Deal Anders Verpakt zal plaatsvinden in het voorjaar van 2023.
- c) Zoals gezegd moet de eerste evaluatie van de Green Deal nog plaatsvinden.
4. Het is te vroeg om hier een antwoord op te geven. Ik wacht de eerste evaluatie in de loop van dit voorjaar af.